

Eurooppalainen sairaanhoitokortti

15.05.2020

Sisällysluettelo

1 Eurooppalainen sairaanhoitokortti	1
1.1 Kortin tiedot	1
1.2 Kortin voimassaoloaika	2
1.3 Kortin hakeminen	2
1.4 Eurooppalaisen sairaanhoitokortin tilaaminen	2
1.5 Kortin uusiminen ja uusimisen esto	4
1.6 Virheellinen kortti	4
1.7 Kortin hävittäminen ja palauttaminen	4

1. Eurooppalainen sairaanhoitokortti

Eurooppalaisen sairaanhoitokortin myöntää se maa, jossa henkilö on sairausvakuutettu tai joka vastaa henkilön sairaanhoidon kustannuksista.

Eurooppalaisella sairaanhoitokortilla (European Health Insurance Card, EHIC) henkilö osoittaa oikeutensa lääketieteellisesti välttämättömään hoitoon toisessa EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä tilapäisen oleskelun aikana.

Suomessa eurooppalaisen sairaanhoitokortin myöntää Kela.

Kela myöntää kahta erilaista eurooppalaista sairaanhoitokorttia. Toinen niistä myönnetään Suomessa sairausvakuutetuille henkilöille ja toinen toisessa EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä vakinaisesti asuville eläkkeensaajille ja heidän perheenjäsenilleen, joiden sairaanhoidon kustannuksista Suomi vastaa. Em. kortit ovat etupuoleltaan samanlaisia, sinisiä. Kääntöpuoleltaan ne ovat erilaisia. Suomessa sairausvakuutetuille myönnettävä EHIC on myös kääntöpuoleltaan sininen kun taas eläkkeensaajan eurooppalainen sairaanhoitokortti on kääntöpuoleltaan limenvihreä. Suomessa sairausvakuutettujen eurooppalaista sairaanhoitokorttia ei voi käyttää Suomessa vaan ainoastaan tilapäisen oleskelun aikana toisessa EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä. Eläkkeensaajat voivat käyttää omaa korttiaan myös Suomessa tilapäisesti oleskellessaan.

Kelan myöntämä Suomen eurooppalainen sairaanhoitokortti on joko suomen- tai ruotsinkielinen asiakkaan asiointikielen mukaisesti.

Kortti on kuvaton ja maksuton muovikortti, jonka valmistaa ja postittaa CardPlus Oy. Korttitilaukset menevät päivittäin automaattisesti valmistajalle, jolta tulevat palautteena tiedot korttien valmistuspäivistä.

Lue lisää eurooppalaisesta sairaanhoitokortista (esim. kuka voi hakea korttia, kuka voi saada kortin, miksi kortti on tarpeen, kortin väärinkäyttö yms.) hoito-oikeuden etuusohjeesta.

1.1. Kortin tiedot

Kortti sisältää seuraavat tiedot

- kortin nimi (eurooppalainen sairaanhoitokortti)
- kortin myöntäneen maan maatunnus (FI)
- sukunimi
- etunimet
- syntymäaika
- henkilötunnus
- kortin myöntäneen laitoksen tunniste
- kortin numero
- kortin viimeinen voimassaolopäivä
- omakätinen allekirjoitus.

Korttiin kirjoitettavat henkilötiedot ja kortin postitusosoite tulevat Kelan tietokannoista. Kortin postitusosoite voi olla joko kotimaan osoite tai ulkomaan osoite.

1.2. Kortin voimassaoloaika

Eurooppalainen sairaanhoitokortti on voimassa kaksi vuotta tilauspäivästä. Uusi kortti tilataan ohjelmallisesti noin kuukausi ennen kuin edellisen kortin voimassaoloaika päättyy.

Kortin voimassaoloaika on kahta vuotta lyhyempi, jos

- asiakas on vakuutettu alle kahden vuoden määräajalle ja hän on tämän jälkeen ei-vakuutettu tai
- asiakkaan hoito-oikeus on voimassa alle kaksi vuotta.

Kortin voimassaolon edellytykset on aina tarkistettava henkilön vakuuttamis- ja hoito-oikeustiedoista. Ks. tarkemmin kortin perumisesta ja poispyytämisestä.

1.3. Kortin hakeminen

Eurooppalaista sairaanhoitokorttia voi hakea:

- kela.fi -sivujen asiointipalvelusta verkkopankkitunnuksilla tai mobiilivarmenteella
- Puhelimitse (Sairastaminen ja kortit 020 692 204)
- hakemuslomakkeella SV 193.

Kortin tilaamisesta asiakkaalle suoraan palvelutilanteen yhteydessä kerrotaan tarkemmin eurooppalaista sairaanhoitokorttia koskevassa asiakaspalvelun ohjeessa (kohta Hakemaan ohjaaminen).

Eurooppalaista sairaanhoitokorttia voi hakea Kelasta:

- itselleen 15 vuotta täyttänyt henkilö
- toisen puolesta, kun
 - on alle 18-vuotiaan huoltaja
 - on henkilön muu edunvalvoja
 - on sosiaalityöntekijä/sosiaalihuollon toimielin kun kyse on huostaanotetusta lapsesta
 - käyttää puhevaltaa ns. muuna henkilönä sairausvakuutuslain nojalla, silloin kun henkilö itse ei sairauden, vanhuuden tms. muun vastaavan syyn vuoksi kykene hakemaan korttia eikä hänellä ole edunvalvojaa.
 - on valtuutettu
 - Kirjallisen valtakirjan ohella voidaan hyväksyä myös muu luotettava valtuutus, esim. puhelimitse tai henkilökohtaisesti Kelan palvelupisteessä annettu suullinen valtuutus. Myös faksilla tai sähköpostitse annettu valtakirja voidaan hyväksyä, ellei ole syytä epäillä sen luotettavuutta.
 - Suullisesta valtuutuksesta on tehtävä riittävät merkinnät Oiwan yhteydenottoon.

1.4. Eurooppalaisen sairaanhoitokortin tilaaminen

Asiakkaalle, joka on Suomessa sairausvakuutettu tai jonka sairaanhoidon kustannuksista Suomi vastaa ja jolla on suomalainen henkilötunnus, voi tilata

eurooppalaisen sairaanhoitokortin. Kortin voi tilata asiakkaalle missä tahansa Kelan palvelupisteessä tai muussa asiakaspalvelussa. Asiakkaan osoitetiedot on muistettava tarkistaa ja tarvittaessa ohjattava asiakas tekemään muuttoilmoitus väestötietojärjestelmään. Tilanteesta riippuen tee toimeksianto –työ hoito-oikeuteen tai ota asiakkaalta [suullinen hakemus vakuuttamiseen](#), jotta asiakkaan hoito-oikeus ja/tai vakuuttaminen voidaan selvittää.

Kortti tilataan CICSilta:

- Kirjoita CICSille HEMU ja asiakkaan henkilötunnus
- Valitse Kela-kortit
- Valitse eurooppalainen sairaanhoitokortti

Korttia ei voi tilata takautuvalle ajalle.

Myös työpaikkakassojen jäsenet tilaavat korttinsa Kelasta, sillä työpaikkakassat eivät voi tilata eurooppalaista sairaanhoitokorttia.

Korttia ei voi kuitenkaan tilata silloin, kun tietokannan tietojen mukaan

- asiakkaalla on vakuuttamis- tai hoito-oikeusasia vireillä
- asiakas ei ole vakuutettu, paitsi jos hänellä on voimassaoleva hoito-oikeus ja Suomi vastaa hänen sairaanhoitonsa kustannuksista
- asiakas on vakuutettu ja hänellä on voimassaoleva hoito-oikeus, mutta Suomi ei vastaa hänen sairaanhoitonsa kustannuksista
- vakuuttaminen on epäselvä
- asiakkaalla ei ole nimeä
- asiakkaalla on rekisteröity Kelan asiakastietoryhmässä kortin kirjoittamisen esto
- asiakkaan tunnus on Kelan antama ns. vajaa tunnus tai Kela-tunnus.

Korttia ei voi myöskään tilata silloin, jos asiakkaalle on jo samana päivänä tilattu eurooppalainen sairaanhoitokortti. Jos kortin voimassaoloaika jäisi alle kymmeneksi pankkipäiväksi, korttia ei myöskään voi tilata. Tällaisessa tilanteessa voit tarvittaessa tilata asiakkaalle eurooppalaisen sairaanhoitokortin väliaikaisesti korvaavan todistuksen.

Jos henkilölle tehdään myönteinen vakuuttamisratkaisu ja kohdemaana on EU-, ETA-maa tai Sveitsi, ohjelma tilaa ratkaisun yhteydessä eurooppalaisen sairaanhoitokortin, jos henkilöllä ei ole voimassaolevaa korttia jo ennestään tai hoito-oikeusasia ei ole vireillä.

Kortti toimitetaan asiakkaalle postitse noin viikon kuluttua tilauksesta. Kiireellisissä tapauksissa asiakkaalle voidaan myöntää eurooppalaisen sairaanhoitokortin väliaikaisesti korvaava todistus.

Tilatut kortit -kyselyllä saa tiedot kaikista asiakkaille tilatuista eurooppalaisista sairaanhoitokorteista.

Jos eurooppalaisen sairaanhoitokortin painojäljessä tms. on jotain ongelmaa ja asiakkaalle tilataan tämän johdosta Kelasta uusi kortti, tulee kortin tilauksessa laittaa kortin maksajaksi toimittaja.

Rinnakkaiskortin tilaaminen

Rinnakkaiskortti voidaan tilata asiakkaan ilmoittamasta syystä esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:

- lapsi asuu vanhempien/huoltajien eron jälkeen vuorotellen kahdessa taloudessa

- sijaisperheen vanhempi hakee sosiaalitoimen suostumuksella toisen kortin huostaanotetulle, sijaisperheessä asuvalle lapselle
- edunvalvoja hakee asiakkaansa toisen kortin itselleen

Luettelo ei ole tyhjentävä, toinen kortti voidaan harkinnan mukaan tilata muustakin syystä. Tieto rinnakkaiskortin tilaamisesta perusteluineen kirjataan OIWA:an tilanteen mukaan joko palvelutiedot -näytölle tai työn kommenttiin. Uuden kortin tilaaminen on järjestelmässä mahdollista, vaikka asiakkaalla on jo voimassa oleva kortti. Uuden kortin voi kuitenkin tilata vasta, kun edellinen on toimitettu.

Huomautus

Vain viimeisimmäksi tilattu kortti uusitaan ohjelmallisesti. Kun ensimmäisenä tilatun kortin voimassaoloaika umpeutuu, asiakkaan tulee huolehtia itse uuden rinnakkaiskortin tilaamisesta, jos sille on edelleen tarve.

1.5. Kortin uusiminen ja uusimisen esto

Eurooppalainen sairaanhoitokortti uusitaan ohjelmallisesti, kun kortin kahden vuoden voimassaoloaika päättyy, jos kortin saamisen edellytykset edelleen täyttyvät. Uusi kortti toimitetaan automaattisesti myös VTJ-tietojen (sukunimi, etunimi tai henkilötunnus) muuttuessa.

Voit tallentaa asiakkaan pyynnöstä tiedon eurooppalaisen sairaanhoitokortin uusimisen estosta. Myös asiakas itse voi tallentaa eston asiointipalvelussa. Tällöin uutta korttia ei lähde asiakkaalle ohjelmallisesti silloin, kun edellisen kortin voimassaolo päättyy, tai kun tehdään myönteinen vakuuttamisratkaisu tai kun asiakkaan VTJ-tiedot muuttuvat. CICS huomauttaa estosta uutta korttia tilattaessa. Esto voidaan kuitenkin ohittaa tilaamalla kortti normaaliin tapaan (jatka tilausta enter:illä huomautuksesta huolimatta). Vain Kelan käsittelijän toimesta tehtävä tilaus ohittaa eston.

1.6. Virheellinen kortti

Tilaa asiakkaalle uusi eurooppalainen sairaanhoitokortti, jos hänelle toimitettu kortti on virheellinen. Jos kyseessä on kortin valmistajasta johtuva tekninen virhe, merkitse kortin maksajaksi Korttitoimittaja. Tällöin kortin valmistaja toimittaa uuden kortin maksutta. Näin voi tehdä kortin koko voimassaoloajan aikana. Virheellistä korttia ei tarvitse toimittaa valmistajalle.

1.7. Kortin hävittäminen ja palauttaminen

Pyydä asiakasta hävittämään eurooppalainen sairaanhoitokortti, jos hänellä ei ole enää oikeutta käyttää sitä. Kortti hävitetään esim. leikkaamalla se pieniin osiin.

Pyydä asiakasta palauttamaan kortti Kelaan, jos on syytä epäillä, ettei asiakas lakkaa käyttämästä korttia, vaikka häntä on pyydetty hävittämään se. Merkitse kortin palautus CICS:lle.

- Kirjoita CICSille HEMU ja asiakkaan henkilötunnus
- Valitse Kela-kortti ja kortin palautus
- Valitse EHIC-kortti/EHIC ja kirjaa palautuspäivä

Lisätietoja kortin hävittämisestä ja palauttamisesta löytyy hoito-oikeuden etuusohjeesta (Eurooppalainen sairaanhoitokortti > Kortin pois pyytäminen).